

Tekniska krav och anvisningar

Bygg

Ändrings-PM TKA-Bygg

Revideringshistoriken avser och täcker in samtliga dokument inom teknikområdet Bygg. Dokument som bara får nytt revideringsdatum utan övrig förändring lämnas utan notis. Endast större och övergripande ändringar noteras under denna rubrik. Förändringar i respektive dokument markeras inte.

Revideringar till 2025 års anvisningar

Generella ändringar

(tas endast upp i ändrings PM som en generell beskrivning här nedan):

Kravställning förtydligas i TKA Bygg från ”Vid nybyggnad eller ombyggnad” till ”Vid nybyggnad/ändring eller ombyggnad”.

Övriga ändringar:

1.1 Klimatförbättrande åtgärder

Ny justerad text och höjda krav och samt hänvisning till nya miljöplanen:

Klimatförbättrande åtgärder ska tillämpas vid val av konstruktionslösning och vid val av ingående material. Detta kan uppnås genom att i tidigt skede optimera konstruktionen. Vid eventuell användning av betong, använd inte högre betongkvaliteter än vad konstruktionens olika delar kräver. Demonterbarhet ska vara ett genomgående tema vid val av byggdelar, infästningar och konstruktionslösningar för att möjliggöra framtida återbruk. Återbrukat material kan i vissa fall inte uppfylla alla TKA-krav, om dessa skall hanteras som avsteg bedöms i det enskilda projektet. TKA-krav relaterade till personsäkerhet skall dock alltid uppfyllas.

Kravställningar kopplat till klimat framgår av den projektspecifika miljöplanen.

För inspiration och vägledning:

- Se bilaga till TKA-Bygg: Vägledning klimatförbättrande konstruktionslösningar.
- Stadsfastighetsförvaltningens dokument för återbruk.

5.2 Tegel

Nya krav och justerad text:

Tegel ska väljas med kvalitet i förhållande till placering, och med lägsta klimatavtryck.

Material- och varukrav

Vid val av färgad fog ska genomfärgat bruk användas. Murbruket skall vara anpassat till valt tegel så att korrekt vidhäftning och tryckhållfasthet uppnås. Bruk ska anpassas till stenens kvalitet och möjlighet till framtida återbruk.

5.6 Gröna väggar

Tillagd hänvisning till TKA-Brand:

Se även TKA-Mark och Utemiljö samt TKA-brand.

6.1 Taksäkerhet

Hänvisning till ny AFSar:

Anordningar för taksäkerhet ska utföras enligt BBR kap 8:24, AFS 2023:3, 2023:12 och 2023:13, och Taksäkerhetskommitténs branschstandard 2015.

6.2 Takavvattningssystem

Ändrat krav och tillagt hänvisning till TKA Rör:

Utförandekrav

Takavvattning ska utföras enligt lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), samordnas med TKA Rör.

6.3 Taktäckning

Ändrat krav vid solceller på tak:

Allmänt

Tak ska förberedas för montage av solceller, och det ska därmed utföras brandsäkert, uppbyggnad samordnas med sakkunnig brand. Avser ej komplementbyggnader.

Rubrik 7.1 Omfattning ändrad Krav gäller för skola F-6 samt även anpassad grundskola:

7.1 Entrédörrar, förskola, skola – F-6 samt anpassad grundskola

8. Fönster

Ändrad kravställning avseende omfattning av öppningsbara fönster samt saxbeslag utgår:

Allmänt

Minst ett fönster per utrymme/rum <30 m² ska utföras öppningsbart för vädring. I rum >30m² ska minst två stycken vara öppningsbara.

"Avsteg från kravet om fler än ett styck öppningsbart fönster medges om genomförd inneklimatestimering visar att detta ej är en nödvändig förutsättning för att klara inneklimatestkravet (PPD ≤10 %)".

Beslagning

Krav på saxbeslag på underkanthängda fönster utgår.

8.3 Fönster, yttre skydd

Kravställning interiört laminerat glas i syslöjdsalar utgår:

Material- och varukrav

Fönster med laminerat glas ska utföras interiört vid träslöjdsalar, gymnastik och liknande utrymmen.

8.4 Fönster, förskola

Bröstningshöjd för fönster förtydligas i TKA Bygg:

Bröstningshöjd ska inte understiga 600 mm. Ett fönster per allrum kan utföras lägre utan att avsteg söks. Se även TKA-rör avseende radiators utformning.

8.5 Fönster, grund- och gymnasieskola

Bröstningshöjd för fönster förtydligas i TKA Bygg:

Bröstningshöjd ska medge min 800 mm mätt till glasyta. Ett fönster per klassrum kan utföras lägre utan att avsteg söks. Se även TKA rör avseende radiators utformning.

8.6 Fönster, Vård och omsorgsboende för äldre

Bröstningshöjd för fönster förtydligas i TKA Bygg:

Allmänt

Höjd på fönsterbröstningar anpassas i gemensamma utrymmen och i lägenheter för att möjliggöra utblickar när man sitter eller ligger, dock ska bröstningshöjd medge min. 800 mm mätt till glasyta. Se även TKA rör avseende radiators utformning.

10. Innerväggar

Justerad och förtydligande text samt tillkommande krav om glaserat kakel och klinker på vägg:

Material- och varukrav

Förstärkning i lättväggar samordnas inom projektet. Fixtur används för vägghängda toaletter, i annat fall utförs förstärkningar med kortlingar bakom gipsen.

I takvinklar/väggvinklar där rörelser kan förväntas kompletteras med mjukfog.

Ytskikt på väggar och absorbenter ska vara lätt avtorkningsbar utan att fibrer fastnar.

För innerväggar i våtrum samt storkök, se avsnitt 12 respektive 16.

Kakel- och klinkerplattor på vägg ska vara glaserade för att kunna klottersaneras.

Förtydligande krav för IT-utrymme:

Utförandekrav

It-utrymme/nisch utförs som eget utrymme, minst i skyddsklass 1 enl SSF 200. För mer information, läs Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps dokument MSB 629.

10.1 Innerväggar, skola och gymnasieskola

Tillkommande krav på väggabsorbenter samt nytt krav på väggars ytskikt i WC/RWC:

Material- och varukrav

Väggar i kommunikationsutrymme (typ korridorer, entréer och dylikt) utförs av tegel, puts, träpanel alternativt med hård beklädnad, typ laminat eller kryssfanér till minst ca 1200 mm över färdigt golv. Om skivmaterial används skall infästning utföras med försänkt skruv samt förses med avslutningslist i ovankant. Kanter får ej vara vassa.

Väggar i samtliga WC/RWC utförs helkaklade. Fogar utförs i en mörk nyans. Beakta att kakelväggar får erforderliga kontraster.

Nytt kapitel Krav på väggabsorbenter i Förskola:

10.3 Innerväggar, Förskola

Material- och varukrav

I de fall där väggbeklädnader krävs för att uppfylla ljudkrav ska absorbenter som är tåliga mot yttre åverkan väljas. Beakta brandsäkerhetskrav på ytskikt. Beakta barnsäkerhet avseende hårda och vassa kanter. Utanpåliggande mjuka absorbenter kan med fördel också kunna användas som anslagstavla.

11. Golv

Tillkommande krav för invändig torkmatta:

Material- och varukrav

Invändig torkmatta av typ Kobe originalmatta alternativt Tufftiguard Classic open konstruktion eller likvärdigt.

11.2 Golv i skola och gymnasieskola

Tabell 2 Golvbeläggning för olika lokaltyper.

Förtydligande krav på golvmaterial för Slöjd Trä:

Slöjd Trä rekommenderas (R) trägolv samt (R**) gummigolv.

**Gummigolv i träslöjdsal ska mattan utföras präglad, anpassad till verksamheten art (särskild hänsyn till damm och spån). Val av matta i samråd med utvecklingsledare och sakkunnig Bygg.

16. Storkök

Golv

Tillkommande måttangivelse min 100mm för plattraden närmast vägg samt kravställande på avsteg för plastmatta i storkök:

Vid klinker ska plattraden närmast golv-väggvinkeln utföras ej halkdämpat (faktor R10) och bredden på densamma ska uppgå till minst 100 mm.

Golv i kök utan kokgryta kan mot godkänt avsteg utföras med halkdämpad plastmatta. Avstegsansökan ska lämnas till sakkunniga Bygg och Miljö.

Vägg

Förtydligad text avseende murade väggar samt borttaget avstegskrav för väggar med lätt regelkonstruktion. Samt krav på omfattning av helkakling ändras:

Innerväggar runt och i storkök ska i första hand utföras murade/gjutna. Som alternativ accepteras väggkonstruktioner med stålreglar och dubbla oorganiska skivor.

Väggar ska helkaklas, storlek 200x200mm (gäller dock ej för omklädningsrum, förråd eller personalutrymme).

17. Undertak

Allmänt

Förtydligande text med krav för fasta undertak och undertak som låses i bärverk:

Undertak i omklädningsrum, kapprum, korridorer, uppehållsrum, WC/RWC samt vindfång, ska vara fasta gipsundertak eller demonterbara undertak som låses i bärverk (med avseende på otillbörlig förvaring respektive vindlast), samordnas med TKA Luftbehandling, Rör, Sprinkler och El för inspekterbart.

17.1 Undertak/innertak i boendemiljö

Förtydligande text:

Undertak i boenderum. Vid behov av absorberer ska dessa vara fast monterade. I annat fall utförs undertak av fasta gipstak.

Se ljudkrav för BmSS i Tekniska Krav och Anvisningar, Miljö.

18. Innerdörrar, komplettering till väggöppningar m. m.

Material- och varukrav

Förtydligande krav för innerdörr:

Dörr till IT-utrymme/nisch

Dörr skall utföras minst i skyddsklass 1 enligt SSF 200 För mer information, läs Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps dokument MSB 629.

18.1 Innerdörrar i förskola och skola

Material- och varukrav

Ändrade krav omfattning klämskydd på dörrar:

Klämskydd ska utföras på dörrar där barn vistas i förskola, skola F-6 samt anpassad grundskola.

Klämskydd ska i första hand vara integrerad med dörrbladet men kan utföras utanpåliggande där det ej är möjligt med hänsyn till funktionskrav såsom lufttätethet, brand och ljud.

18.3 Innerdörrar i Vård och omsorgsboende för äldre och BmSS

Tabell 4 ändrade krav på storlek på dörr till hygienrum i BmSS:

Tabell 4 Riktmått för karmar till innerdörrar.

Boenderum	11M-13M (sängflyttning möjlig)
Hygienrum (vård- och omsorgsboende för äldre och BmSS höjd nivå tillgänglighet)	11M
Hygienrum (BmSS, normalnivå tillgänglighet)	10M

20. Utrustning, komplettering av sakvaror m. m.

Material- och varukrav

Förtydligat krav på förstärkningar:

Förstärkningar

Där behovet föreligger utförs förstärkningar bakom gipsen i tak och väggar i form av kortlingar för t ex handledare, dörrstoppare, projektorer, smartboards etc.

20.1 Utrustning, komplettering av sakvaror i skola och förskola

Nytt krav för inredningar i lärosalar i skola:

Fast inredning i lärosalar i skola

Stommar och luckor ska vara fullhöjd och vara av vattenfast skiktlimmat massivträ och vara ytbelagd med högtryckslaminat eller likvärdig kvalitet.

20.2 Utrustning, komplettering av sakvaror i Vård- och omsorgsboende för äldre och BmSS

Ändrade krav för medicinskåp:

Medicinskåp i Vård- och omsorgsboende för äldre

Medicinskåp ska vara i plåt och förses med låsning med loggfiler, samordnas med verksamhet.

Medicinskåp i BmSS

Plats för medicinskåp och system för låsning och loggfiler samordnas med verksamhet.

26. Märkning och skyltning

Exempel på skyltning i storkök och förskola

Ändrad borttagen text per tillfälle på skyltar.